ئایا بەختیار عەلی شاعیرە؟! … مەحموود عەبدوڵڵا

لە ژێر رۆشنایی خوێندنەوەی کتێبە شیعریی (تا ماتێمی گوڵ تا خوێنی فریشتێ)

بەختیار عەلی لەم کتێبەی دوایدا (ناشوێن) وێڕای وەرگرتنی بیرۆکەی بابەتەکە لە سەرچاوەی ترەوە، باسی شیعریش ئەترنجێتە ناو بابەتگەلێکی ئاوهاوە، بەڵکو تیایدا رەخنەگر بە پۆلیس دەشوبهێنێت، بەو مانایەی ئەوەی رای لە بەرهەمەکانی نەبێت ئاماژەی ستەمکارو نەیاریان پێدەکات.
بەداخەوە ئێمەی کورد هێشتا وەکو میللەت زۆر لە قۆناغێکی ناکامڵی فرەلایەنیداین، هەروەك چۆن کەسە بەناو سیاسییەکانمان ناکامڵ و ناشارەزان، هەرواش زۆربەی خوێنەرەکانمان خاوەنی دیدو تێڕوانین و سەلیقەی بەرزی هونەری خۆیان نین، بۆیە دەبینین دەکەونە شوێن شەپۆلی زۆرینەوەو بە هزری ئەوان لێکدەدەنەوەو دەپێون و بڕیار دەدەن، من نامەوێت بکەومە ناو باسی لاوەییەوە، ئەوەی لای من گرنگە لە رووی شیعرییەتەوە وەڵامی ئەم ناونیشانە بدەمەوە، ئەویش لە ژێر رۆشنایی خوێندنەوەی کتێبە شیعریی بەختیار عەلی بە ناوی (تا ماتێمی گوڵ تا خوێنی فریشتێ)
سەرەتا دەمەوێت بڵێم: ناکامڵبوونی گەشەی تێگەیشتن و ئەزموونە زیهنیەکانی تاکەکان کە بەرەنجایش تیشك دەداتەوە بەسەر ئاستی کۆی کۆمەڵگادا هۆیەکی کایگەرە لە مۆرکدارنەبوونی رەوتی شیعری کوردی هاوچەرخ بەسیماگەلێکی ئیجابی و جیا، بەجۆرێکی وا لەنێو شیعری هەموو نەتەوە جیاکانی جیهاندا نوماییندەیەك بێت جێی ئاماژەپێکردن بێت و پێی بناسرێتەوە.
دەبێت هۆی چی بێت تاکی ئێمە زیاتر دەچێتە ژێر کاریگەریی خوێندنەوەو راکانی کەسی تر؟ چاولێکەریی شێوازی ژیان و بیرکردنەوەی کەسانی تر شێوازی شیعر و نووسینیشمان دیاریدەکات!
هەڵبەت ئەمەی کە دەیڵێم ڕێژەی زۆرینەیەو لەهەمان کاتیشدا ڕێژەیەکی کەم هەن لەشاعیرو رۆشنبیران کە ئەم وتەیە نایانگرێتەوەو خاوەنی دنیابینی و پێوەری خۆیانن و بەرهەمەکانیشیان دیارەجیایە لە رەوتە گشتیەکەی شیعری زۆرینە.
رەنگە یەکێك لە هۆکاری دروستبوون و تەشەنەکردنی ئەم شێوازە باوە

گشتیەی شیعری ئەمڕۆ و رەواج پێدانی بگەڕێتەوە بۆ نەبوونی کەسانی پسپۆڕو شارەزا لەهەموو ئەو کەناڵانەی شیعری تێدا بڵاو دەبێتەوە، بەشێکیان توانای ناسینەوەی دەقی سەرکەوتوو و رەسەنیان نییەو بەشێکی تریشیان دەکەونە ژێر کاریگەریی ناوبانگ و ناسیاوییەوە، لەبەرانبەریشدا نەبوونی رەخنەی کارامەو ئەکتیڤ و ئەکادیمی و هەڵسەنگاندنی دەقەکان بەپێوەرە ستانداره جیهانیەکان هۆیەکی ترە.

رەنگە هۆی ئەمەش بێت جیاکاری شیعری ئەمڕۆ بە بەراورد بەشیعری کلاسیکی بەڕوونی ببینین، ئەوان زۆر لەشێوازەکەی خۆیاندا بەڵەندە و لەپێش بوون، کەسی دانشمەندو پێگەشتوو بوون، لەهەمان کاتیشدا زمانی بیانی ناوچەکەیان دەزانی و لانی کەم شارەزای شیعری فارسی و عەرەبی و تورکی بوون، ئەوان کەپێ دەبوون مەعریفەت و داهێنان و رەوانبێژی لەشیعرەکانیان دادەچۆڕا، کەدەڵێین داهێنان بەمانای نوێ و جیاواز، بەڵام لەم نەوەیەدا هەیە لەبێزاریدا دەچێتە سەر کاغەزو بەقەڵەم دەڵێت دەی بنووسە! بۆ ئەوەی بونیاتێکی تەواوی شیعریی لەزیهن و گیانیدا پێشتر هیچ بوونێکی هەبووبێت، هەر لەبابەتەوە تا ئامرازو زمان و وێنەو سەبك و ئایدیاو پاشان چەندان جار پێداچوونەوەی و زۆرجاریش فڕێدانی!

ئەوانەی شیعر دەنووسن لەم زەمەنەدا هەموویان شاعیرن هێندەی ئەو مانایەی لەشیعر تێگەشتوون، چونکە مەدلولی شیعر زۆر بەربڵاو و فراوانە ، هەر لەو پێناسە تەقلیدیەی دەڵێت : هەموو وتەیەکی کێش و سەروادار شیعرە، تا دەگاتە شیعری سۆزداریی و ویژدانی و یان هی زۆر پرۆفیشناڵ و مۆدێرن و قوتابخانە شیعرییە مۆدێرنەکان… زۆربەی زۆرینە وا تێدەگات خودی خۆی سەنتەری سەرەکی دەقەکەیەو رەنگە چەند دیمەنێکی تراژیدی یەك لەدوای یەك راستەوخۆ لە واقیع کۆبکرێتەوەو هەستی خوێنەری پێ بهێنرێتەحەسرەت و گریان و ناوی لێبنرێت شیعر، ئەمە راستەو ئەوەش راستەکەشاعیرێك خۆی ماندوو بکات و هەوڵ بدات داهێنان بکات بەو مانایەی ستایڵ و بابەت و بونیات و کەرەسەکان مۆرکی خودی دووبارەنەبووەوەی پێوەدیار بێت و سوودی لەئەزموون و مەعریفەت و ماندووبوونی خۆی بینیبێت تا دەقێکی کراوەو فرەرەهەند بهێنێتەگۆڕێ و گرنگ نەبێت کورت بێت یان درێژ، لەوێدا نەفەسی سروشتی شیعرەکەتەواو دەبێت ئەویش دەست هەڵبگرێت و خۆی لەدرێژ دادڕی بەدوور بگرێت تا خوێنەری ماندوو و بێزار نەکات.

من کاتێك بیرم لەنووسینی ئەم بابەتەکردەوەهیچ پێوەرێکی دەرەکیم نەکرد بەسەنگی مەحەکی باس کردن و نموونەهێنانەوەکان، چونکە جگە لەخودی تێکستە شیعریەکان ئیشمان بەباری کەسێتی شاعیرەکە نییە، پێویستیش ناکات لەو پەراویزانەدا خۆمان ماندوو بکەین، بۆ نموونەئێستا کەدەقێکی شەکسپیر دەخوێنینەوە، وەك هەموو خوینەرێکی

ئەم زەمانەشەکەسپرمان نەبینیوەو نەناسیوە، نازانین بۆ نموونەحەزی لەچ جۆرەخواردن و پۆشاکێك بووە، باری بیروبۆچوونی رامیاریی چۆن بووە، چ جۆر شەرابێکی خواردووەتەوە، یان حەزی لەچ جۆر مۆسیقایەك بووە، ئایا وشەی کوردی بیستبوو، ئەی رای لەو بارەوەچی بوو گەر بیستبێتی… تاد.. ئەمانە هەمووی لەدەرەوەی دەقدان و کارمان پێیان نییە، نەوەکو ئەکادیمیی بوون و مەوزوعییەت و بێلایەنیمان لێ بسەنێتەوە، یان وەك هەندێك بەهۆی هەڵوێستی حیزبی و سیاسیەوە خۆشمان بووێت و دنیای راستەقینەی خودی شیعرەکان نەبینین، یان شاعیرێکمان خۆش بوووێت که باسی (شیرینی عەلەم هولی) بکات و رقمان لەشاعیرێك بێت کەباس لەخواردنەوەی شەربەتی ئەناناس دەکات و بەبورژواز تێی بگەین!.. مردنی نووسەر یان مردنی شاعیر..کە زۆر زاراوەیەکی گونجاوە و دوای لێبوونەوە لەبەرهەمهێنانی دەقدا ناوزەد کراوە، تا وامان لێ بکات تەنیا بابەتیانە مامەڵە لەگەڵ خودی دەقەکاندا بکەین، نەك فاکتەرە دەرەکی و نا پەیوەندیدارەکان، کەزۆر جاریش بۆ ئەو چینەی بەدڵ بیر دەکەنەوەنەك بەهزر دەبێتە کێشەیەکی گەورەتر و زیاتر دووریان دەخاتەوەلەبڕیاردانی تەندروست.

بەچاوخشاندنێکی ورد بەتانوپۆی شیعری ئەمڕۆی کوردیدا دەتوانین بەشێوەیەکی گشتی چەند خەسڵەت و سیفاتێکی دیار ئاماژەپێ بدەین کەوامان لێ دەکات لەئاکامدا بڵێین هەموو ئەم خەسڵەتانەلەرەسەنایەتی و عەیارەی ئەو دەقانەکەم دەکەنەوەو وامان لێ دەکات بڵێین هێشتا ماومانەبڕیاری کۆتایی بدەین بەچی و لەکوێدا نوێنەرایەتی شیعریی کوردی هاوچەرخ بکەین لەمەیدانی شیعری جیهانیدا.

1- بونیاتی درێژبوونەوەی ئاسۆیی نەك ستوونی:

وەك ئاشکرایە هەمیشە گەشەو بونیاتی سروشتی رەگەزو توخمەکانی ژیان ستوونی و شاوێین نەك ئاسۆیی، ئەمەش مانای بەخشینی ژیانە بەشتەکان، بۆ نموونە گەر تەماشای درەخت بکەین دەبینین لەرەگەوە بۆ قەد ستوونی بەرز دەبێتەوەو پاشان لقوپۆپەکان دێن، کەئاسۆیی تەشەنەدەکەن، جا گەر لقەکان ببڕینەوە ئەو درەختە لەژیان ناکەوێت، بەڵکو گەر قەدەکە ببڕینەوە ئەنجا لەژیان دەکەوێت.. کەواتە بۆ بەرچاو ڕوونی و پاراستنی یەکێتی بابەت و درێژدانەدڕی دەبێت بزانین ئەو دەقانەی ئاسۆیی گەشە دەکەن زۆر لەبەهایان دادەبەزێت، چونکەجگەلە چەند کۆپلەیەکی سەرەتا ئیدی ئەوانی دی بە(حەشو) دێنە هەژمارکردن.

نموونەیەی یەکەم شیعرێکی دوورو درێژە و 30 سی لاپەڕەیە، بەڵام

هەموو کۆپلەکان ئاسۆیی درێژ دەبنەوەو تەعبیر لەموعاناتەکانی خود دەکەن و ویژدان دەدوێنن، جارانێکیش زمان هێندە سادە دەبێتەوەو هەست بەتەکنیك و هونەر و گەمەی ناو زمانی شیعر ناکرێت، گەر هەر کۆپلەیەك لا بەرین هیچ لەبابەتەکە ناگۆڕێت و بونیاتی دەقەکە تێك ناچێت، چونکەئاسۆیی درێژ دەبنەوە، جا من بۆ نموونە هەر سەرەتای هەندێك کۆپلەم هێناوەتەوە:

ئەی وڵاتم! ئەگەر فێر ببومایەمار چۆن دەڕوات وا دەڕۆشتم..
کلیلی کڵۆڵیەکان بەسەر سنگمدا شۆ□ بووەتەوە
*
ئەی وڵاتم .. لەنابەینی پەنجەکانی تۆدا ، گەورەبووم
*
ئەی وڵاتم من ئاواتی بێ سەروبەرم نییە
*
جار جار دێمەوە لات ئەوە چارەنووسمە
*
ئەی نیشتمان، ئەی بێ ڕەحم
ئەو پەنجانە.. هەمان ئەو پەنجانەیە
کەلەداڵانە ساردەکانا دەفتەری وەڕزیم پێ دەگرت
*
تا لەکۆتا کۆپلەدا ئاوها دەست پێ دەکات:
پەنجەکانم پڕێتی لە وشەو مستیلەو توڕەیی

کەواتەئەم دەقە لەهەر کۆپلەیەکەوە دەست بەخوێندنەوە بکەیت دروستەو کام کۆپلەش لا بەریت هەر مەسەلەکە گۆرانکاری ئەوتۆی بەسەردا نایەت، چونکە سەراپای قەسیدەکە وەسفی ویژدانی موعاناتەکانی زاتە لە وێنەی سادەو جۆراوجۆری ژیانی رۆژانەدا.

2- زاڵ بوونی دەنگی ویژدان و گێڕانەوەی خود:

یەکێکی تر لەکێشە بەربڵاوەکانی شیعری ئەمڕۆی کوردی کە لە رەونەق و بەهاکانی کەم دەکاتەوە، هەر ئەوەنییە تەنیا جەخت لەسەر یەك لایەن و رەگەزو توخمی شیعری دەکرێت، بەڵکو ناتوانرێت بەرگی خودو ئەزموون و موعاناتەکانی جیبه□□ت و ببێتەخودێکی گشتی، یان لەزاتەوە ببێتە بابەتیی، ئەمەش لەسیماکانی سەرەتایی قوتابخانەی شیعری رۆمانتیکدا زاڵ و زەق بوو، رەنگە تەنیا خرۆشاندنی هەست و ویژدانی خوێنەر مەبەست بێت بەجۆرێکی وا کوڕوزانەوە بۆ لەدەستچووەکان خوێنەر بگرێنێت، یان تەنیا ڕیزکردنی وێنەی دوای وێنەی دووبارەکراوەو بەکاهاتوو بەمەبەستی دانی بەهایەکی ستاتیکی

بەدەقەکە، بەدەر لەسوودوەرگرتن و رەنگدانەوەی کۆی توخم و رەگەزە پێکهـێنەرەکانی شیعر.

زۆر سادانە، گەر نموونە لەدەقەکەی پێشووەوە بهێنینەوە بە لێوردبوونەوەیەکی کەم، ئەوا دەبینین ئەو دەقە پڕە لەنموونەی ئەم دێڕانە:

کلیلی کڵۆڵیەکان بەسەر سنگمدا شؤڕ بووەتەوە

یان گەر نموونەی تر بهێنینەوە:

بەو زگە برسیەوە سەیری.. کڵاو و جلکی جوانی ناو کۆگاکانم دەکرد
*
کڵاشەکەم دەخەمە ژێر سەرم و دەنووم
**
بڵێ: ئەم نێچیرە نامورادی منە
*
فرمێسکەکانمت بۆ دەنێرم
کەهەر دڵۆپێکی هەزار شکستی تیا نووسراوە
*
منداڵێك بووم لەڕووبارو ئەستێرەکان نەدەترسام
بەڵام چەندە خوێنڕێژەکان بەگوللەو شریخەی تفەنگ
دڵە بچکۆلەکەمیان راچڵەکاند

هەر بەداخەوە پێویستە ئاماژە بەوە بکەم یەکێك لەکارلێکەرییە نەرێنییەکانی ئەم شێواز ە ئەوەیە وا لەکەسانێک دەکات کە تازە بەهرەی شیعرەکانیان دەتەقێتەوەو چاوەڕوانی جوان نووسینیان لێ دەکرێت لەداهاتوودا، کەئەوانیش راستەوخۆ یان ناراستەوخۆ لاسایی ئەم شێوازە باوە بکەنەوە کە لە لەلایەن زۆربەوە دەستخۆشی لێ دەکرێت
زۆربەی شیعرەکان هاوشێوەی یەکن لەوەدا کەڕاناوی بەکارهاتوو لەو دەقانەدا من و تۆیە، منێکی ناهومێدو تۆیەکی دڵڕەق، یان روونتر بڵێین خودی شاعیرە وشەکان لەسەر زاری دەدرکێنرێت و تێکەڵاوی ژیانی خودی دەکات و ئەو کەسەش کەراناوی تۆی بۆ بەکاردێت زۆر جار یاری بێ وەفایە، یان خوێنەرە، بێ ئەوەی بیر لەوەبکرێتەوە شاعیری داهێنەر خۆی لە رەمزەسواو و بابەتە مەئلوفەکان دەدزێتەوەو دەرباز دەکات، تا خوێنەر بێزار نەبێت و زۆربەی سیماکانی شیعری کوردی هاوبەش نەبینێتەوەو جیاوازی بکات لەنێوانیاندا.. نەك تووشی

ئەوەببین بۆ ئەوەی بزانرێت کێ لەکێی وەرگرتووە، تا کارەکە دەگاتە ئەوەی بپرسێت ئایا هێلکە لە مریشکە یان مریشك لەهێلکە؟

3- خولانەوە یان گەڕانەوە بۆ ڕەگەزی بەرانبەر وەك بابەتی سەرەکی:

شاعیر ئەو مرۆڤە یونیڤێرسالەیە نەك تەنیا هەست بەموعاناتەکانی خۆی و دەوروبەری دەکات، بەڵکو هەست ناسکیی ئەو ئیلهامەی پێ دەبەخشێت کە لە ئازاری گیاندارو رووەکەکانیش تێبگات، ئەو کەسەیە کە خاوەنی ئاستێیەکی زۆر بەربڵاوی گیان و هۆشە، لەکاتی نەهامەتییەکاندا هەر خەریکی کۆڵنیکردنی خۆی نابێت و دەوروبەریشی دەبینێت، بە شێوەیەکی هونەری و فەنتازیی داهێنان لەشێوازو ناوەڕۆکدا دەکات بۆ دۆزینەوەی بابەتە پەنهانەکانی پشت بابەتەئاشکراو ڕووکەشەکان، بەتایبەتی لەمڕۆدا کەدەیان قەیرای مرۆیی دەبێتەهەوێنی دەقی سەرکەوتوو، شەرمە سەدان کێشەو نەهامەتی دەورەمان بدات و ئێمەش هەر بەپرچی یارو کوڵمەی ئاڵی یاردا بهێنینەوە، ئەم دەق پێوەگرتنە ترسێکەو سام دەبەخشێت بەهەندێك بەوەی دەربچن لە بابەتە باوەکان و سوود وەربگرن لەهەموو ئامرازو پێکهاتەو پێشهاتەکانی گەردوون، کە زۆر ئاسۆی دەقەکان فراوانترو چێژبەخشتر دەکەن. بۆیە ڕەنگە بە ڕەوای دابنێم کەبڵێم شیعری کوردی پێویستی بەڕیفۆرمی راستەقینەیە ، شاعیرانی بوێرو بەتوانا دەتوانن پێی هەستن، هەندێك لەو هەوڵانەش لەمڕۆدان و لێرەو لەوێ دەبینرێن.

نموونە زۆر هەن لەمبارەدا، ناکرێ ئێمەش لێرەدا نموونە ڕیزبکەین ، وابزانم ئەم نموونە بەس دەبێت:

تۆ زۆر تەنهایت
منیش هەمیشە وام
*
ئەترسم بڕۆیت،
ئەترسم کە ئەمرم تۆ نەیەیت.
ئەترسم بDیت و بڕۆیت، بB ئە وەی بDیتە لام

4- بەکارهێنانی زمانی سادەو راستەوخۆ:

زمان ئێقیانووسێکی هێند قوڵ و مەزنە بەشی سەلیقەو توانای هونەریی هەموان دەکات کەداهێنانی خۆیانی تیا ئەنجام بدەن، بەسوود وەرگرتن لەهەموو هونەرەکانی ڕەوانبێژی وەك سیمانتیك، قەشەنگکردن، ستاتیکا، بەیان، خوازە و میتافۆر، لێکچوون، سیمبوڵ، درکە، پارادۆکس ، سینتاکس، گەمەی زمانەوانی، تێکشکاندنی زمان… هتد،

ڕەنگە ئەمەش بێت وای لە هەندێك شاعیر کردبێت لەزمانی ئاسایی لابدەن و بەدوای زمانی شاراوەی ناو زمانی ئاساییدا بگەڕێن ، کەزمانی خودی خۆیانەبۆ هیچ کۆپیکردنێك، شێوازێکی جیاو تایبەت بەخۆیان دۆزیبێتەوە یان لەگەڵاندا بن بۆ دۆزینەوەی، جا ئێمە قسەمان لەسەر ئەوە نییە چەندێك دەقو بەرهەمەکانیان بەزەوق و بۆچوونی تۆی خوێنەر دەخوات، بەڵکو تا چەند هەوڵ دراوەو چۆن ئازایانە هەڵهاتوون لەم درم و پەتا بەربڵاوانەی کەزۆربەی شیعر نووسانی تێوەی گلاون.

ئایا جێی سەرنج نییە گەر کۆ شیعرێکی بەختیار عەلی بخوێنیتەوە کە نزیکەی 400 چوارسەد بەرپەڕ زیاتر بێت ، زۆربەی ئەو خاڵانەی سەرەوەی تێدا بوو، بەڵام ڕەنگە ئەوەی وایکردبێت خوێنەرانێك سەرسام بن پێی موخاتەبەکردنی ویژدانی خوێنەر بێت، بەخۆ هاوبەشکردن لەگەڵ خوێنەراندا بەنووسینەوەی هەندێك لەموعاناتەکانیان بەهێنینەوەی موعاناتەکانی خۆی، لەگەڵ ئەمەشدا هەندێك لە دالەکان لەزۆربەی شیعرەکاندا دووبارە دەبنەوە ، لە چەند وشەیەك تێپەڕ ناکەن، کەهەژاریی فەرهەنگی شاعیر دەردەخەن، هەندێك نموونەش بۆ دووانیان دەهێنینەوە:

وشەکان: (بەهەشت، جەهەنم/ سپی، ڕەش/ باڵندە، گوڵ/ ڕوناکی تاریکی/ ژیان مردن / فریشتە، ئەهریمەن/ پەپولە، کوکوختی و کۆتر/ جەلاد).

وێرای ئەوەی ئەم وشانە لەزۆربەی شیعرەکانی شاعیراندا دووبارەن، لەکۆن و نوێدا، کەچی هەوڵیش نەدراوە هیچ تەکنیکێکی زمانەوانییان لەگەڵدا بەکاربهێنرێت و بەدیوێکی تردا پەلکێشی ماناکانیان بکرێت و لەکارگەی زماندا شتێکی جیاوازیان لێ دروست بکرێت.

جا ئێمەتەنیا هەندێك نموونە لەسەر دووبارەکردنەوەی (گوڵ و پێکهاتەکانی، کۆترو کوکوختی) دەهێنینەوە:

هەر ئەوان :
گوڵاوی شەوی ئاشتبوونەوەی کوکوختی و مانگ بۆندەکەن.
*
مەیکوژە ئەو کوکوختیەی کەچیدی لێرەوە نافڕێت
*
وەرە قامچیەکەت فڕێدە با من گوڵەکانت پێبناسێنم
*
کوا ڕۆژی لەدایك بوونی من لەتۆمارەکانی باخچەدا؟
*
گوڵی گوڵستانەکەم بۆنکرد
*

دەڵێم و گوڵەکان دانیان بەتاوانی خۆیاندا نەناوە
*
قەترەیەك عەزاب بەسە بیکەینە گوڵدانەکانەوە
*
دەبێت زیندەگی گوڵەکانی خۆی زیاتر ئاگادار بکاتەوە
*
باخچە پایتەختی زیندەگییە
*
ئیشی من ئەوەیە پاسەوانی حەوشەی پڕ کۆترت بم، گوڵت بۆ بکەم بەدەرمان
*
ئەی نیشتیمانی خائینان
کە من بەسەیری گوڵ دەمرم
*
کۆترێکی سپی مەکوژە
*
گەر منتان کوشت لەسەر شەریعەتی گوڵ بمکوژن
*
مەهێڵە گوڵ پێبکەنیت
*
رۆژێك دێت چی تر باڵندەکان ناخوێنن
*
وەك کوکوختی ریقنە بەسەر تریفەدا دەکەن
*
چەند سەیرە ئەم باخچەیە
*
فێرمکە چۆن ئامۆژگاری گوڵەکان بکەم
*
مەحاڵە ئەوان وەك ئەم کۆترە بمرن
*
تۆ چی دەکەیت لێرە ئەی گوڵ
*
خودا لەعنەتت لێکات.. کە هەر خونچەیەك دەیژاکێنیت لەوسەرەوە نەیکەیتەوە بە گوڵ
*
بزانە ئەمە کوکوختی دوا دەنگە
*

فێر نەبووی گوڵ لەخەو هەستێنی
*
شۆڕش ئەوەیە لە گوڵ تێبگەیت
*
ئەو گوڵانە ئاو بدە کە لەسەر شانت ڕواون
*
گوڵ بۆ تۆ، چەقۆ بۆ تۆ، کۆتر بۆ تۆ

ئەنجا ئەگەر لەسادەبوونەوەی زمان بدوێین، کەدوورو داماڕاوبێت لەهەموو هونەرەکانی رەوانبێژی و زمانناسی، ئەوا دەتوانین بڵێین زۆربەی شیعری باوی هاوچەرخ لەم تەرزەیەو خۆماندووکردنێکی ئەوتۆ بەشیعرەکانەوە نابینرێن و لێرەشەوە زوڵم لەوشەی داهێنان دەکرێت کە زۆر مانایەکی ئەستەم و بڵندەو کەم شاعیر دەگەنە ئەو خاڵەی پێیان بڵێین داهێنەر و ئەفرێنەر پێ بەمانای وشەکە.
رەنگە نموونەی سادەبوونەوەی زمان زۆر بێت و ئێمە بەس بەم هێندەیە کورتی بکەینەوە:

من ستایشی خۆم دەکەم
*
تەفسیریکە ئەی هاوڕێم . . تەفسیریکە
*
میللەتێك بەسەد دەست لێتان رادەکات
*
حەزمدەکرد ئازاد بژیم
*
پیاڵەی ئەوتۆ ژەهراویم چەشت
بۆنی ئەوتۆ ئاگرین چوو بەدڵما
ئازاری ئەوتۆم چەشت
*
گەلێ لەشەیتان وردبوومەوەو تێبینی ئارەزووەکانیم کرد
*
5- لاساییکردنەوەو نەبوونی دنیابینی و شێوازی تایبەت:

گومانی تێدا نییەمرۆڤ هەر لەچاوکردنەوەی بەشانۆی ژیاندا بەهرەمەند دەبێت لەتوخم و رەگەزەکانی سروشت و دەوروبەرو بوونەوەرەکانی ناوی و رووداوەکانیش، جا وەك زمانی گیان، سوود لەم رەگەزانە دەبینێت بۆ هێنینەوەی دەربڕینە ئەدەبی و وێژەییەکانی، بەچەشنێك کە لەم چاخەدا ئەم هونەرانەوا پێش کەوتوون تەنیا

ئەوانەی نوێخوازی راستەقینەو داهێنەر بن دەتوانن ئەفراندنی بۆ نموونەی تێدا بکەن، کەپێش خۆیان کەسانێك ئەو کارەیان نەکردبێت! بێگومان ئەمەش لەئاستێکی باڵادایەو زۆر دەگمەنە، وەکو تر ئەدیب و هونەرمەند لاسایی سروشت و دەوروبەر دەکاتەوە، یان بەشێوەیەکی راستەوخۆ یاخود نا راستەوخۆ، هەمیشەکەسانی داهێنەر هەوڵ دەدەن خاوەنی مۆرك و جێ پەنجەو شێوازی خۆیان بن و خۆ شەتەك دەدەن لەکۆپیکردنی بۆ بنەما خۆ وەدوور بگرن، بۆیەدەبینین لەهەر چەرخ و قوتابخانەیەکی ئەدەبیدا چەند ناوێکی دیار هەن و ئەوانی تر وەکو سێبەر کاڵ وکاڵتر دەبنەوەو دواتر کەس باسیان ناکات.
کەسی داهێنەر نابێت بترسێت لەدزینی فیکرو داهێنان و شێوازیان، چونکەئەوەی بەکاری دەهێنێت یان نازانێت لەشوێنی خۆیاندا ئەو دەستەواژەو شیوازەبەکاربهێنێت، یان گەر بەکاریشی بهێنێت چونکەهەڵقوڵاوی ناخی خۆی و قۆناغەسروشتیەکانی گەشەی ئەدەبی ئەو نییە کەسی کۆپیکار ناتوانێت بەردەوام بێت لەسەری، جاری واش هەیەئەم چاولێکەرییەراستەوخۆو بەئەنقەست نیەبەڵکو لەنەستەوەهەڵدەقوڵێت یان لە(خودی نائاگا)وە، یاخود دەسکاریکردنی دەستەواژەو ماناکەیەو بەکارهێنانیەتی بەشێوازێکی جیا.

6- تێوەگلان لەزۆربەی ژانرەکانی ئەدەب و تێکەڵکردنیان:

وەك چۆن بوارەهونەریەکانی وەك مۆسیقاو نیگارکێشان و شانۆو سینەماو هتد… لەیەکتر جیاوازن ، رەنگە لەهەمان کاتیشدا رووی لێکچوونیان هەبێت، ئەوا وێژەش هەر وایە، شیعر جیاوازە لەچیرۆك و رۆمان و شانۆنامەو پەخشان و هتد…
زۆر کەمن ئەو ئەدیبە جیهانیانەی کەتوانیبێتیان لەهەردوو بوارەکەدا سەرکەوتوو بوو بن و بووبنەپرۆفیشناڵ، هەر یەك لەم ژانرانەدنیای لێك جودان و رێچوون بەپێچ و پەناکانیاندا نەك تەنیا ئەزموون و شارەزایی دەوێت بەڵکو بەهرەو خۆ یەکلاکردنەوەدەخوازێت، گەر بمانەوێت مافی تەواوی خۆیان پێ بدەین و دوای ویستی خوێنەرو میدیا نەکەوین و ئێمەش مەوج و بارەکەبگێڕین بەلایەکی تردا، بەڵێ شیعری سەرکەوتوو و رەسەن و کاریگەر جۆری زۆرەو نزیکە لەگیانی کەسانی هەست ناسك و هوشیارەوە، بەڵام ئەمەش ئەوە ناگەیەنێت هەموو کەسێك بتوانێت لەکۆتاییدا ببێتەشاعیرو بگرەشاعیرێکی سەرکەوتووش! چونکە وەك پێشتر گوتم گومانی تێدا نییە هەموو ئەوانەی شیعر دەنووسن بەجۆرێك لەجۆرەکان خۆیان بەشاعیر دادەنێن.
کێشەکە لەوەدایە وەك ئەوەی ئەم ژانرانە چەند جیهانێکی جیاوازن، کەچی لای ئێمە ئەوەی شیعر دەنووسێت رۆمان و چیرۆك و پەخشان و

رەنگە سیناریۆ و شانۆنامەش بنووسێت، کەلە ئاکامدا نەك لەهەموویاندا سەرکەوتوو نەب□ت بەڵکو دەبێتە هۆی ئەوەی هێڵی جیاکاریی نێوانیان ببەزێنێت و لەئاکامدازمان و ستایڵ و فۆرمە‌کان تێکەڵاو بکات، وا بزانم پێویست بەناو بردن و نموونە هێنانەوەناکات ، چونکەزۆربەمان ئاگاداری دنیای چاپەمەنی و جیهانی نووسینی ئەدەبی هاوچەرخی کوردین و سەرەتاو کۆتاییش لەسەرهەڵدانی هەموو ئەم سیما نا تەبایانەی شیعری کوردیدا خوێنەری نا ئاگاو نا هوشیار بەشێك لەهۆکارەکەیەتی و پشکێکی گازندەکانی بەر دەکەوێت.

لە شیعری نوێی ئەڤغانییەوە ئەلیاسی عەلەوی … و : نەژاد عزیز سورمێ

(1)ـ بە پێڵاوی لۆکەوە

بە پێڵاوی لۆکە و
باڵتۆی سەوزەوە ،
لەسەر پەیژەکە دانیشتووی ..
بێ پێڵووبزاوتێك
لە گۆنات ڕاماوە .
هەناسەت ،
بۆ ڕێبوارانی ماندووی خۆرنشین ،
چایەکی گەرمە ..
ت□ د□□ی
جوانیشت
لەسەر پەیژە دانیشتووە .

(2)ـ لە دەساڵیدا کۆتاییم پێ هات
برسیم ،
وەك قورئانێك
هەزار ساڵە
دەلاقە دەبوغزێنێ ..

تینووم و
(عەباس) یش
هەموو ئاوەكەی
بۆخۆی دەویست !
پێستی سكم
بە ئێسقانی پشتمەوە نووساوە ..
سیمای براشم
لە هی من وێرانتر ..
من تێكشكاوم
وێنەی (كابول)ی دایكم و
(بوزا)ی باوكم ..
تەماشای هەنییەم كە !
من وەك ئەو سپییەتی و ڕەشاییە ،
لە بەردامە كۆتاییم پێ بێ ..

- ئەلیاسی عەلەوی شاعیری ئەفغانی ساڵی 1981 لەدایك بووە ، یەكەمین كۆشیعری (من گورگێكم خەون دەبینم) لە تاران بڵاوكردووەتەوە ، ئێستا لە ئوستورالیا دەژی .
بۆ شیعری یەكەم بڕوانە ماڵپەڕی (جدار الصوت) ڕۆژی 2015-12-11 و شیعری دووەم لە ڕۆژنامەی (العالم)ی عێراقی ژمارەی ڕۆژی 2015-12-22 كراوە بە كوردی .

لە سێشەمەی عەشقەوە بۆ پێنجشەمەی مردن … ناڵە حەسەن

(سێشەمەی عەشق)

سێشەم□ یەك /
ژیان تیایدا
توێكلە بێتامە تفتەكانی نائومێدی
فڕێدەدات و
وەك پیفۆك سپی سپی دەردەكەوێت
سێشەم□ یەك /

شەوەکان بە هەناسە و
بە تیشکە گ□شەکانی
نافوورە (کەسک و سۆرەکان) دەدرەوشێنەوە
تریفەی مانگیش لە ترۆکی تاوەرەکانەوە
مژدەی بەیانییەکی نوێ
بەیانییەکی
پڕ لە نان و پڕ لە گوڵ
بڵاودەکاتەوە
سێشەمەیەک /
هەموو دوای نیو□□ییەک
بەرائەت وەکو باران
دەڕژێتە نیو جۆگەڵەی کۆڵانەکان و
لەگەڵ (جۆبڕکە) کاندا سەما دەکات
سێشەمەیەک /
هەموو
وەرز و کاتژمێرەکان
سوورەت و سەمفۆنیاکان
داستان و ئەفسانەکان
خەون و خۆرەتاوەکان
ئۆقیانووس و ئاسمانەکان
پڕدەبوون لە جوانییەکانی سێو
سێشەمەیەک /
مر□ق و ماسی و میلۆدییەکان
باڵندە و بەفر و بنارەکان
گەردانە و گەوهەر و گو□گ□نمەکان
ڕووبار و □□□و و ڕێگاکان
نەسیم و نیشتیمان و ن□و□س□کان
پڕدەبوون
لە تەرزە زێڕینییەکانی زەردەخە
سێشەمەیەک /
ڕووناکی ڕوون ڕوون
بە ڕوونی ئاوێنە
ئاوێنە ڕوون ڕوون
بە ڕوونی ئاو
ئاو ڕوون ڕوون
بە ڕوونی ڕووبار
ڕووبار ڕوون ڕوون

بە ڕوونی ڕەونەقی ئەستێرەکانەوە
سروشت و زەمەن و شەوەکانیان
دەڕازاندەوە
سێشەمەیەک /
ئاگر
لە پەرستگەی ئاتشگەدا
لە سرووتێکی پڕ لە زیکر و سەفادا
بە ڕێنووسە ڕەنگینەکانی ڕاز
قەسیدە درێژەکان و
ئایەتە ئیرۆسی□کان و
ئەفسانەکانی عەشق دەنووسێتەوە

من لەم سێشەمە سوورە سەرمەدییەدا بوو
کە تۆم ناسی ئەی گوڵەباخ

(پێنج شەمەی مردن)
پێنج شەمەیەک /
ژیان زمانی خۆشەویستی بیردەچێتەوە
خۆی ل□ نێو تاریکی لوول دەدات و
وەک نوختەیەکی ڕەش دەردەکەوێت
مر□ق د□بێتە مشتێ خۆڵەمێشی
نێو کاسەیەکی کریستاڵی
پەپوولە لە گوڵ
باران لە سەوزایی
گەڵا لە با / نامۆ دەبێ
پێنج شەمەیەک /
ڕوونا کی لە سپیدە یاخی دەبێت
سپیدەش لە کات
پەنجەکانم لە من یاخی دەبن
منیش لە جەستە و بوونی خۆم
ئاو لە دەریا یاخی دەبێ و
لەنیو تێنوێتی خۆی
بێ جووڵە ڕادەکشێ
خەون دەبێتە تابلۆیەک پڕ لە وەهم
وەهمیش جەستەی پرسیارەکان و
کتێبە مەعریفییەکان دادەپۆشێ
پێنج شەمەیەک /

مانگ و مانگا و مارمیلکەکان
بەستان و ڕەز و چیاکان
وردە ئەستێرە دوورەکان
گردۆڵکە و زورگ و بنارەکان
دارستان و درەخت و دەریاچەکان
هەر هەموویان دەبن بە تۆز و غوبار
لە شەوێکی ڕەش ڕەشی ڕەشەمەیی
ژنەکان و پشیلەکان
دەست و پەنجە بەخوێن
شاگەشکە و سەرگەردان
بە کۆڵانەکان دەسووڕێنەوە
لە مەکتەب و مزگەوت و کلێساکان
هەر کتێبی جەنگەکان دەخوێندرێ
کەمانجە ژەنەکانیش
سەمفۆنیای تاریکی دەژەنن
پێنج شەمەیەک /
لە ئادەمەوە تا حەوا
لە مۆسۆلێنییەوە تا مارکس
لە هۆڵاکۆوە تا هیتلەر
نابینا و توند توند
توند توند و نابینایانە
بەڕێگاکاندا دەڕۆن
وەک گەردەلوول
بازنە بەدەوری یەکترییەوە دەکێشن
بازنەکانیش تادێت بچووک و بچووکتر دەبنەوە
شوێنپێکان و ڕێگاکانیش ڕەشدە بنەوە
چرا و مۆمەکانیش دەکوژێننەوە
پێنج شەمەیەک /
بەبێدەنگی ژیان بەبەردەمما تێدەپەڕێ
منیش هەر بەبێدەنگییەوە لێی دەڕوانم و هیچیتر
مرۆڤەکان / بە بێدەنگی لەدایکدەبن و دەمرن
عاشقەکان / بە بێدەنگی سەما دەکەن و وندەبن
شەپۆلەکان / بە بێدەنگی بەرەو قووڵاییەکان دەچنەخوارەوە
بێدەنگی / دەبێتە شوناسی
بورکانەکان و ڕەشەباکان و تاڤگەکان
بێدەنگی / دەبێتە تایتلی کتێبەکانی ئاگر
خەونەکانیش وەک خاڵخاڵۆکەیەکی مردوو

ف□د□درێنە نێو تەنەکەی خۆڵەکان
لەدوای ئەم هەموو بێدەنگییەش
شاعیرێکی ڕۆژهەڵاتی دێت
هەر ب□ بێدەنگی و
لەنێو کتێبی بێدەنگیدا
بە پێنووسە شینە خۆڵەمێشییەکان
ئەزموونی خۆی دەنووسێتەوە
پێنج شەمەیەک /
بەهار کراسی پایز لەبەر دەکات و
پایزیش ناخی پڕ دەبێت لە بەفر
کاتژمێرەکان دەوەستن
خۆرەتاو لە دووری دوورەوە
دەبێتە گۆمێکی شەختەبەندی شووشەیی
گەردوون دەچێتەوە ناویەک و گرمۆڵە دەبێتەوە
مرۆڤەکان بە ڕووتی لەبەردەم ئەشکەوتەکان
سەری ڕمەکانییان تیژ دەکەنەوە
ڕەنگی گوڵ / دەبێتە هێمایەک بۆ شێتبوون و
بۆنی سێویش / بۆ خنکان و مردن
پێنجشەمەیەک /
هەموو باڵندەکان لەسەر منارەکانی مردن دەنیشنەوە
ڕۆژ بەدەوری ئەستێرەکانی مردن دەسووڕیتەوە
خوداکان تەنها ئایەتەکانی مردن دەنێرنە خوارەوە
حیکایەتخوانەکانیش چیڕۆکەکانی مردن دەگێڕنەوە
ڕەوەندییەکان لە بنار کێوەکانی مردن ڕەشماڵەکانییان هەڵدەدەن
لە پێنج شەمەی هەموو
سەدەکان و ساڵەکان و مانگەکان و هەفتەکانیش دا
ژیان ئاوس دەبێتەوە بە مردن
مردنیش ئاوس دەبێت بە ئەبەدییەت

تۆش لەم پێنجشەمە پەمەییەی مردندا
بۆ تاهەتا بەجێتهێشتم
ئەی مرۆڤە نامرادەکەم / فریشتە خانم … !

ئۆگستی ٢٠١٩

ڕوونکردنەوەیەک بۆ بەڕێز مامۆستا برایمی فەرشی ... دکتۆر : مەولود ئیبراهیم حەسەن

سڵاو مامۆستای بەڕێز ..هیوادارم شادو ئاسودەو تەندروست بن . برای بەڕێز من دوێنێ ٢١/٨/٢٠١٩ ئەو نووسینەی ئێوەم کەوتە بەرچاو کە لە ژێرناوی – بریا ئێوە کەستان خۆشنەدەویست و قینتان لە کەس ، هەڵنەدەگرت ! – کە لە فەیسبوکەکەتان و ڕۆژی ٢٥ ئۆکتۆبەری ساڵی ٢٠١٨ نووسیوتانە و بڵاوتان کردووتەوە . چوونکە لە نووسینەکەت دا و لە ناوەڕاست گوتووتانە : (من لەڕێی تەنیا ئیشارەیەک بە بەرنامەیەکی ڕادیۆیی باشوور دەکەم کە بە ناوی لێکۆڵینەوەی زانستی لە زمانی ڕابێ خاتوونەوە دەگێڕدرێتەوە .) هە رچەند ڕەخنەی دروست و کاری زانستی وای دەخواست کە بەڕێزتان بەو پاشخانە ڕۆشنبیریی ونووسەرولێکۆڵەروشانەکاریی ئەرشیفداریی و میدیایی و تاقیکردنەوە زۆرەی کە هە تانە ، ناوی ڕادیۆو بەرنامەو پێشکەشکارو بابەتی مەبەست و کەسی میوانی بەرنامەو ڕۆژوو کات و شوێنی بەرنامە کە ئاشکرا بکەن و ڕوون و ڕاست بە خوێنەوارەکانت بڵێی؛ من مەبەستم ئەمانەیە ! بەڵام مخابن واتان نەکردووە . ئەوەی بەڕێز هە ر مەبەستەکتان هە بێت لە – نەناسراو – هێشتنەوەی کەس و بابەت و بەرنامەکە !من تەنی بە مەبەستی ڕەخنەی زانستی ئەم سەرنجە دەخەمە بەرچاو . چۆن ئەمە جاری یەکەم نییە کە بەڕێزتان – ڕەخنەی زانستی!! – بە شێوەی توانج و پێار لە ئێمە دەگرن . ساڵی ٢٠١٢ پاش دەرچوونی کتێبی (ساواک بەچی حەسەن زیرەکی کوشت ؟) ئەو دەمیش لە نامەیەکی کورتــدا بە(دەزگــای بەدرخـــان) لە باســی کتێبەکەو بـــابەتی ژەهرخواردووکردنی هونەرمەند حەسەن زیرەک گومانتان خستبووە سەر ڕاستیی مەسەلەکە ! هە رچەندە شێوەی نووسینی نامەکە زۆر لە خوار ئاستی نووسینی بەڕێزتانەوە بوو ، تەنیا پێناسەیەک بە نامەکە بشێ ئەوە یە کە (نامەیەکی گومان ئامێزبوو!) گومان! بەمانای ناڕاستیی و نا زانستیی نووسین و لێکۆڵینەوەکە هە رچەندە نووسەرەکە –بە تایتلی دکتۆر- خۆی عنوان کردووە !! لە وەڵامدا من لە نامەیەکی برایانەو بە وشەی گوێئامێز داوام لە بەڕێزتان کردبوو کە سەرەتا

کتێبەکە بخوێننەوە دواتر ڕەخنەی زانستی خۆتان بنووسن ، لەوە ناچێ کتێبەکەت خوێندبێتەوە و ڕەخنە زانستیەکەشتم نە بینیوە !! ئەوا جارێکی تریش بە نووسەنێکی پلار ئامێز ڕووی ڕەخنەکەت لە ئەمە دەکەیت و ناومان ناهێنی !؟؟ وەک چەند جارێکی تریش لەڕەو لەوە بە هه مان نەفەس —بە ناو هێنان — پلارت تێگرتووین .

مامۆستای خۆشەویست باجارێ من ئەو قەردە کۆنەت بدەمەوە ، کە کورد گوتوویەتی : قەرد کۆن دەبێت ناچێ ! وەک گوتم لە وەداسێێ ٢٠١٢ بەڕیزتان گومانتان خستبووە سەر مەسەلەی ژەهری ساواک و کوشتنی هونەرمەندی شەهید حەسەن زیرەک بە دەستی ساواکیە بەدناوەکان .ئێستا زۆر بە کورتی و بەڕوونی هێندەی دەتوانم بە بەڕێزتان و بە هه موو ئەو بەڕێزانەی گومانیان لە و مەسەلە هه یە ، ڕوونی دەکەمەوە .

یەکەم : مەسەلەی ژەهر خواردنکردنی زیرەک تازە نیەو هه ر لە ڕؤژانی نەخۆشی زیرە ک و کەوتنی لە نەخۆشخانە ئەو ژەهرە — تام و بۆنی — بە وڵات دا بڵاو بووەتەوە . ئەوە تا ژنەکی کارمەندی نەخۆشخانە لە ڕۆژانی یەکەمی نەخۆش کەوتنی زیرەک ،ڕابە خانم دەباتە ژێرزەمینەکەو پێی دەڵێ: ڕابیعە خانم حەسەن زیرەک هونەرمەندەکی گەورەیەو بێکەسە، ژەهرخواردوویان کردووە دکتۆرەکان ڕاستییەکەت پێناڵێن،تکات لێدەکەم باخوێنەکەی بزرنەبێت ! بەڕێزیشت ئەوە دەزانی کە ڕابیعە خانم دوا خێزانی زیرەکەو تا دواچرکەی ژیانی زیرەک چرکەبە چرکە دەسەزانە لە خزمەتی دابووە . ئەو نە خۆشیەش کە زیرەک لە شاییەکە دەگەینەتە نەخۆشخانە بە لەخۆچوویی ، نەخۆشی سەرتانی جگەر نە بووە!!ئەو ژەهرە بوو کە لە کاتی نانخواردندا ژنەک !! قابەک شەرباو قەنداخەک دەنە دەڵێ : ئەمەم تایبەت بە ئاغای زیرەک هێناوە !! زیرەک کە دواجار دەچێتەماڵەو بە ڕابیعەخانم دەگێڕێتەوەو دەڵێ: من لە قابە شەرباکە دوو کەوچکم خواردوقەنداخەکەشم خواردەوە ، کە چوومەوە نەو شاییەکە سەرم سوڕاو کەوتم و ئاگام لە خۆنەما !! من لە چاو پێکەوتنە ڤیدیۆییەکە لە ڕابیعەخانمم پرسێ ، کە زیرەک چووە شاییەکە نەخۆش بوو ؟ لە وەڵامدا گوتیان : نە خێر هیچ نەخۆشیەکی نەبوو !!ئەم ژەهر خواردنەی زیرەک لە کوردستان بەگشتی و کوردستانی ڕۆژهه ڵات و شنۆو بۆکان و مەهاباد بابەتەکە لە بیر نەچووەو شاهێدی زۆر ماون . پآش بڵاو بوونەوی کتێبەکەی ئەمە (ساواک بۆچی حەسەن زیرەکی کوشت ؟) زۆر لە کوردانی ڕۆژهه ڵات ئەمەیان بەڕاست زانە و هه ندەکیان گوتیان : ئەوەی ئێوە دەتوانن بینووسەن ، قسەی دڵێ ئێمەیە ! بەڕێزێک لە کۆمەنتدا نووسیبووی (ئەوەی کە زیرەکی ژەهر خواردوو کرد ئێستا لە سوید دەژی و زۆر کەسی تریش ژەهر خواردوو کردووە .)

مامۆستا برایم من دڵنیام جەنابت زۆر هه واڵی تریشت بیستووە و هه
ندێک لەو هه واڵانە منیش دەیانزانم !! ب□گ□ یەکی تر بۆ بە
رێزتانی بهێنمەوە مامۆستا برایمی فەرشی ، قسەو دەنگ و ڕەنگی
هونەرمەند (قالە بۆکانی) هاوڕێ و هاوتەمەنی زیرەکە ، کە لە
بەرنامەیەکی دیکۆمێنتاری و بە بۆنەی ٤٧ ساڵەی ساڵفەوتی زیرەک لە
تەلەفزیۆنی – کوردستان ٢٤ – دا کە بەحەق بەرنامەیەکی چاک و گرنگ
و سەرکەوتووبوو. هونەرمەند قالە بۆکانی فەرموویان:(کوێرایم
دایێ حەسەن زیرەکیان ژەهرخواردووکرد لە مەهاباد ،کوڕە خۆزیرەک
هیچی نەبوو دەرمانخواردیانکرد) مامۆستای بەڕێز جەنابت زۆر چاک
دەزانی کە یەکێ لە بەلگە یاساییەکان شاهێد□ . ب□آش□ ب□□□□زم
شاهێدێک هه یە لە ڕابیعە خانمی دوا خێزانی زیرەک لەوە مە سەلەیە
چاکتر بە شاهید بشێ ؟ ئەی هونەرمەند قالە بۆکانی کە بە تەواوی
هوشیاریەوە و بەدەنگی خۆی و بێ ئەوەی کەس زۆری لێبکات دەفەرمووێ
: کوێرایم دایێ حەسەن زیرەکیان ژەهرخواردووکرد لە مەهاباد .
شاهێدو بەلگە لەوە ڕاسترو یاسایی ترو زانستی تر دەبێت !؟ شتێکی
کەمن سەری لێدەرناکەم ئەو□ی ک□ هه ندێ کەس بە تایبەت برا ڕۆژهه
ڵاتیەکان ، هه ندێکیان زۆر بە جددی دەیانەوێ ئەوە ڕەتبکەنەوە کە
ساواک هونەرمەند حەسەن زیرەکی ژەهر خواردوو کردبێ !؟ .دیارە
کەسێک بیەوێ ڕاستی ئەو مە سەلەیە بزانێ و ئێستاش پاش ٤٧ ساڵ لە
مەرگی زیرەک غەدر لە و هونەرمەندە نەکرێ ، لەو سەردەمەی زیرەک لە
تاران بووەو هونەرمەندی ڕادیۆبووەو ناوودەنگی ئێران و عێراق و هه
موو کوردستان و ناو چەکەی پڕکردووە دەبینێ کە هه رئەو دەم –
ساواک – بەوردی چاودێری زیرەک و میدیا خانمی کردووەو بەجێێ
مەترسی زانیون و لەشەش بەلگەدا کە لە کتێبی – چپ در ایران بە
ڕوایت ساواک – دا ئەو دەزگا بەدناوە ڕای خۆی لەسەر زیرەک بە
بەرپرسانی ئەو دەزگایە گەیاندووە . ئەگەر بەوردی ڕاپۆرتی
ڕاپۆرتنووسەکان بخوێنینەوە ، دەزانین چ دوژمنکارانە گوێان لە
ترپەی دڵی زیرەک و میدیا خانم گرتووەو چ سەرفەوتێنانە ڕاپۆرتیان
نووسیوە !!با شتێکی تریشت بۆ باس بکەم مامۆستا ؛ میرزا کەریم
خۆشناو دەگێڕێتەوە لە پاش مەرگی زیرەک لە (حسێن زیرەک)ی برای
حەسەن زیرەکی خوا لێخۆش بووم پرسی :(خوا لێخۆش بوو خەراپەی کەسی
نە بوو حەزیشی لە شەڕو گێچەڵ نە بوو بۆچی تا لە بانە بوو دوو سێ
جار شەڕی کرد ؟ گووتی : ئێمە چەند جار پێمان گووت کاکە ئەتۆ
تەنها خۆت و برا ژنە – ڕابیعە –ی ژنتەو ئارەزووی ساکاریش لای
دایکیانن، ئێمە زۆر چاک ئەتوانین بەخێوتان بکەین، یان وەرە لێرە
کاسبی بکە و ئێمەش یارمەتیت دەدەین و چاویشمان لیت ئەبێ وکەسیش
ناتوانێ بێ خود شەڕت پێ بفرۆشێ .-.حەسەن زیرەک- پێکەنی وگووتی

باوکم خۆ منیش ئەوەی تۆ دەیلێی ئەیزانم و زۆریشم بەڵاوە چاکە:
.بەڵام ، ئەوە شتێک ئەزانن و منیش زۆر شت .من بەڵاتان لە وەدوور
دەخەمەوە !منیش –واتە حسەن زیرەک- گووتم : بۆ ڕای چی کاکە ئەوە
ئەو هه موو مودەتە ئەمە ئاگامان لە مردن و ژینی یەکترنیە !ئەو بە
ڕایەی بە تۆ دەتە خوارەوە با ئەمەش شەریکی خۆم هه ڵگرتنت بین
غەمەکت بە بخەین! تەماشایەکی ئەوڵاو ئەم لای کرد و بە دەنگێکی نزم
گـووتی : حوسـەن (زەدەی ئیتلاعـات) ئەزیەتـم دەدات و ئەڵێ ئەبێ
بچیتە ئەو دیو ئیشمان بۆ بکەی ! چەندی دەڵێم باوکم ئەمن هی ئەو
جۆرە شتانە نیم و (سەوادم نیە)ئیوە چۆن ئیستیفادە لە من ئەکەن
؟ ئەڵێن ئەتۆ بە مالەوە بچێ عێراق ئەمە پارەیەکی زۆرت دەخەینە
ئیختیار و خۆشمان خەڵکت بۆ دەنێرین تۆش هه رچی مەعلوماتت هه یە
پێیان بڵێو ئەوانیش بە ئەمەی دەهێننەوە ! هه ڵبەت خۆشت دەزانی
ئەم جۆرە شتانە بەمن ناکرێت و ئەگەر پێشم بکرێت نایکەم با لە
ساڵێ دوو سێ جار تۆم هه ڵبدەن و بە فەقیریش دەژیم وو بەڵام ، (
ئەو کانیەی ئاوم لێی خواردووتەوە هیچ کاتێک بەردی تێناخەم و
خیانەت بە خاکی عێراقیش ناکەم)لە ناو خۆلکیس سەر بەرز دەژیم .
لە دوایيدا پێکەنی و گووتی بە تەنیا بەربەرەکانی دەوڵەتەش دەکەم
…!) (ل٩٢-٩٣ بەشی دووەمی حەسەن زیرەک هه ندێک لە بەسەرهاتەکانی
)ئەم هه واڵە زیرەک بە حسەنی برای گێڕاوەتەوەو حسەنیش بە میرزا
کەرەم و میرزا کەرەمیش بە بەڵگە و بە هه مووان نووسیوێتیەوە .
ئەم هه واڵە پاکی و ئازایەتی و پیداگری زیرەکمان بۆ دردەخات تا
پای مەرگ !! دەندەیی و بە دواوەو بوونی ساواکمان بۆ دەردەخات
بەدواوەی زیرەک تا دەرخواردندانی ژەهر !!
دووەم : بەڕێزان خوێندەوارانی خۆشەویست مامۆستا(برایمی فەرشی)
ڕەخنە دەگرە و نـاوە ڕەخنەلەگیـراو نـاهێنە ! ئەوە ئەگەر دیـدی
مامۆستایە بە کەسی ڕەخنە لەگیراو !! بەڵام ، کورتی هێنانە لە
پەیـامی ڕەخنە . چون یەکێک لە ئەرکەکـانی ڕەخنە گری زانسـتیانە
ناساندنی بابەتی مەبەست و کەسی ڕەخنە لەگیراوە !مامۆستای بەڕێز
ئەوەی نەکردووە . ئێستامن بۆتان ڕوون دەکەمەوە ئەوەی کە ئاغای
برایمی فەرشی مە بەستیەتی ، بەرنامەکە لە ڕادیۆی دواڕۆژ بوولە
شاری سلێمانی و بەرنامەیەکی تایبەت بوو بۆ ڕۆژی یادی ٤٦ ساڵەی
فەوتی زیرەک بوو ، میوانی بەرنامە –من بووم ، مەولود ئیبراهیم
حەسەن – و پێشکەشکاری بەرنامەش مامۆستا ی بەڕێز (دەون مەعروف)
بوو.بابەتی بەرنامەکەش ژیان و بەسەرهاتی زیرەک بوو .
مامۆستا برایمی فەرشی وەک کەسێکی بەتواناو شارەزا لەم کورتە
نووسـینەدا ، هیـچ وشەو ڕسـتەیەکی بەبێ مەبەست نە نووسـیوە .خۆی
گوتەنی : ناکرێ وەڵامی هه موو پرسیارو پلارەکانی بدەینەوە . ئەوەی

گرنگە دیسان گومان لەوە دەکات ، کەمن گوتوومە : ڕابیعەخانم دەڵێ
،: تیمێکی پسپۆر لە ئەمریکاوە هاتبوون بۆ ئەوەی ((قورگی حەسەن
زیرەک بکڕن بۆ ئەوەی لیکۆڵینەوەی لەسەر بکەن . مامۆستا فەرشی
دەنووسێ : ئەو ئاکادیمیسیێنە ی کە لە ڕادیۆئەم باسە دەکا، لە
ڕیگای ڕادیۆکەوە دوای تێپەڕبوونی ٤٦ساڵ داوا لە کوردانی ئامریکا
دەکات بچن ئەو پسپۆرانە ببێننەوە .ئەو بەڕێزە جگە لەو قسانە هیچ
نادات بەدەستەوە .ئەو کەسانە کێن، لە ئەمریکا بۆ کوێ چوون؟ بۆ
ئیران بۆ بۆکان؟ گەرچوون چوونە لای کێ ؟ کێ پێی ن□ف□شتوون وبۆ
؟لە کوێ ئەم زانیاریانە بڵاو کراوەتەوە ؟ ڕابە خانم چۆنی زانێوە
؟ ئایا جگە لەو چەند کەسی دیکە بەو زانیاریانە دەزانن؟)

مامۆستا برایمی فەرشێ لە بەر ئەوەی چاوپێکەوتنەکەی ئێمەی لەگەڵ
ڕابیعە خانم نە خوێندووتەوە ، کە لە کتێبەکەمدا بڵاو کراوەتەوە ،
زۆر بەی پرسیارەکانی خۆی بە زیادە خستووەتە ناو نووسینەکەی خۆی
. !!

-مام□ستا گومان ل□ □استیی هه وا□ و زانیاری□ک□ د□کات ، ک□من
ب□اوم کردوون□ت□و□ ، ل□ کات□کدا هه ر ئ□و ب□□□ز□ د□نووس□ – ل□
زمانی ڕابە خاتوونەوە دەگێڕدرێتەوە . بەڵێ . مامۆستا من چاو
پێکەوتنێکی ڤیدیۆییم لە گەڵ ڕابیعە خانم کردووەو قسەکانی ئەوم لە
کتێبەکەمدا نووسیوە . ئەوە بۆ ڕاستی قسەکان بەڕێز ڕابیعەخانم
بەرپرسە ! من گواستوومت□و□ ، ع□ر□ب ئ□□زن : ئەوەی کفر
دەگوێزیتەوە ، کافرنیە ! ئەوەش کە ڕابیعەخانم بۆ من و بۆ زۆر
کەسی تری گێڕاوەتەوە ، کفر نیە ! ڕاستیەکە کە ڕابیعەخانم
تێیداژیاوە و خۆی ئازارکێژو کارەکتەری ڕووداوەکەیە ، ئەو خاتوونە
دەڵێ : شەش کەس لە ئەمریکاوە هاتبوون ، دەیانەویست جەستەی زیرەک
بکڕن ، پارەیەکی زۆریان دەدا ، جەستەکەمان نەدانێ ، داوای تەنیا
گەرووەکەیانکرد ، ئەوە بوو خوشک و براکانی زیرەک بەوە ڕازی بوون
! من – واتە ڕابتعەخانم – گوتم، زیرەک لە ژیان نەسایەوە لە
قەبریش لێینا گەڕێن بسیتەوە . ڕازی نەبووم گەرووەکەش بکڕن .
کەواتە ئەوانەی هاتوون ، هاتوونەتە بۆکان وبۆکانیش شارێکی ئیرانە
!؟! چوونەتە ماڵی خوشک و برای زیرەک و داوایان لەوان کردووە کە
جەستەو وگەرووەکەیان پێ بفرۆشن ، ئەوەش کە ڕازی نە بووە گەرووی
زیرەک بفرۆشرێ ، ڕابیعەخانمە !!. ئەوە کەواتە تەواوی خانوادەی
زیرەک ئاگادارن و هه ر جەنابیشت دەنووسی : (ڕاستی مەسەلەکە چییە؟
هه ربەدوای مردنی حەسەن زیرەک لە ماڵی خوشکی لە خەیابانی سەقز ،
نزیک مەدرەسەی بوعەلی ، بازاڕی دەنگۆ لە شاری بۆکان و شارەکانی
تر گەرم بوو، یەک لەو دەنگۆیانە هه رئەوە بوو ، کە لێرەو لەوێ
ناوی وڵاتەکەش دەگۆڕا ،. ئێستا هه ر ئەوە بۆتە سەرچاوی

ل□ک□ینەوەو بووتە زانیاری لەسەر زیرەک) لە ڕاستیدا مامۆستا لەم نووسینە دا گومان دەخاتە سەر ڕاستی مەسەلە کە !! کەچی مام□ی ئاوابێت هه رخۆی بەشێک لە ڕاستیەکە دەخاتە ڕوو. ئەوتە ئەوە د□س□م□نێ کە هه ر ئەو کات پاش مەرگی زیرەک ئەو – دەنگۆ- یە لە مال□ی خوشکی زیرەک بڵاو بووەتەوەو نەک هه ربۆکان شارەکانی تریشی گرتووتەوە ، ئەو دەنگۆیەی کە لە دوای مەرگی زیرەک بە ماوەیەکی کەم و لە نێو کەس وکاری نمرەیەکی زیرەک واتە خێزان و براوخوشکی زیرەک بڵاو دەبێتەوە ، ئێستا خیزانی زیرەک بە دەنگ و ڕەنگ ئەو دەنگۆیە دەکات بەڕاستی و بەڵێ منیش ئەو ب□ ل□گ□ی□ ب□ ب□ل□گ□یەکی تەواو زانستی دەزانم و لە کارە زانستیەکەی خۆم پشتێ پێ دەبەستم و تائێستا هیچ ب□ل□گ□ی□ک ل□و ب□ ل□گ□یە بەڕاست و زانستی تر نازانم .
ئەرێ کێ لە خوشک و خێزانی زیرەک ئاگادارترو جێ بڕوا ترن ؟ بەتایبەت بۆ مەسەلەیەک کە لە نیو مال□ و بەردەست و بەرچاوی ئەوان ڕووی دابێت ؟!مامۆستا لە درێژەی پرسیارەکانی دەنووسێ : لە کوێ ئەم زانیاریانە بڵاو کراونەتەو ؟ لەوەش سەیرتر مامۆستا برایمی فەرشی دەپرسێ : ڕابە خانم چۆنی زانیوە !؟ مامۆستا ئەوەی لە بیرکردووە کە ڕابە خانم دوا خێزانی زیرەک بوو ! ئەو خاتوونە تا توانیویەتی خزمەتی کردووەو کە مردووە و شاردوویانەتەوە تازیەیان بۆداناوە ، ڕابەخانم پێش لە خوشک و براکانی خاوەنی مەسەلەکە بووە . ئەوەتە دواجار بە قسەی خۆی ئەو ڕازی نەبووە ج□س□□و گەرووی زیرەک بفرۆشن دەڵێ: خزم و کەسی هه ندێک ڕازی بوون ، بەڵام من کە بیستم یەخەی خۆم دادڕی وچووم شکاتم کرد ،گووتم: ئەوە هێورەکانم دەیانەوێ لاشەی زیرەک بفرۆشن ل□ن□ن□گەڕام .) (ل١٣٦ ،ساواک بۆچی حەسەن زیرەکی کوشت ؟) مامۆستا وادیارە گومانی لە ڕابەخانم هه یەو دەپرسێ چۆنی زانیوە ؟!؟ ئەو ڕابەخانم چۆنی زانیوە بۆ مامۆستا لێدەگەڕێم چۆن ب□□□□زیشیان لێکۆڵەرن ! بەڵام ، من لە کوێم زانیوە ؟ ئەوە لە و ڤیدیۆ تۆمارکراوە ڕەنگی و دەنگییەی چاوپێکەوتنەکەدا کە لە ڕۆژی ٢٠/٧/٢٠١٠لە هه ولێرو لە مال□ی □ابیعەخانم ، بە ئامادەبوونی کاک عومەر کارمەندی دەزگای بەدرخان تۆمارمان کردووەو کاسێتەکەش ماوەو منیش تەنیا نە بووم کە چوومە خزمەت ڕابیعەخانم .
هه رئەو بابەتە بەڕێزی تر کە چاوپێکەوتنیان لە گەڵ ڕابیعەخانم کردووە ، بە تۆمارکراوی هه یانە ، هێندە هه یە جارێ بڵاویان نەکردووتەوە بۆیە منیش ناوێان ناهێنم .
مامۆستا برایمی فەرشێ لە سەر پرسیارو گومانکردنەکانی بەردەوامەو دەنووسێ :ئەو ئەکادیمیسیۆنەی کە لە ڕادیو□ ئ□م باسە دەکا، لە ڕیگای ڕادیو□ک□وە دوای تێپەڕ بوونی ٤٦سال داوا لە کوردانی ئامریکا دەکات بچن ئەو پسپۆرانە بب□ن□ن□وە . ئەو بەڕێزو جگە لە قسانە هیچ نادات

بەدەستەوە ، ئەو کەسانە کێن؟لە کوێ ئەمریکا بۆ کوێ چوون ؟ بۆ
ئیران بۆ بۆکان ؟گەڕ چوون چوونە ڵای کێ ؟کێ پێی نەفرۆشتن و بۆ ؟
وەڵامەکان دیارن و ڕوونکرانەوە ، ئەوەی ماوە داواکەی منە لە
نووسەرو ڕۆشنبیرو هونەرمەندانی کوردی دانیشتووی ئەمریکاو بەدوا
داچوون و دۆزینەوەی ئەم پسپۆرانەیە ، کەوادیارە مامۆستا ئەم
پرسیارەی لا سەیرەو پێی وایە کاری کردەنی نیە !!. مامۆستا برایمی
فەرشی لە من چاکتر دەزانێ کە ئەمریکا وڵاتی سیستەم و دامازراوییی
و ئەرشیف و بەلگەیە ، ٤٦ سال ماویەکئ ئەوەندە دوور نیە کە
بەڵگەکان دەسنەکەون ، ئەوانەی هاتوون پسپۆری مۆسیقان و سەر بە
نێوەندێکی هونەری زانستی ئەمریکابوونە ، کە هاتوون بێ شک بەلگەی
هاتن و پسولەی خەرجی و ڕۆژو مانگی هاتن و ناوی کەسەکان
تۆمارکراوە و هه لگیراوە و ئامانجی هاتنەکەشیان دیاری کراوە
!ئێستآش من دۆزینەوەیان بە زەحمەت نازانم ، دوور نیە لەو شەش
کەسە هه ندێکیان لە ژیاندا ماب ن وکوردی دڵسۆزو شارە زا دەتوانی
بەدوا دابچێ لە مانگی ٦و٧یسال□ی ١٩٧٦ دا بە دویان دابگەڕێی و
بگاتە ئەنجام . کە هیوادارم من نەمرم و ئەم ئەنجامە ببێنم .
ئێستا دەگەڕێمەوە سەر ناو نیشانی نووسینەکەی مامۆستا برایمی
فەرشی .
مامۆستا نووسیویەتی :بریا ئێوە کەستان خۆشنەدەویست و قێنتان لە
کەس هه ڵنەدەگرت !
ئەم ناونێشانە جۆرێک گشتگیری دراوەتێ؛ بەڵام ، لە ناوەڕۆکدا
مەبەستی ئێمەیە . ئەوی ڕاستی بێت برای بەڕێزم برایمی فەرشێ ، من
مامۆستای هونەرمەندان حەسەن زیرەکی شەهیدم یەکجار زۆر خۆشدەوێ ،
ئەوی جێگای داخی منە خۆشەویستیەکەی من هێشتا لە ئاست گەورەیی و
زانایی زیرەک دا نیە! چؤن بەڕاستی هێشتا من زۆر کەم لە بارەی
زیرەکەوە دەزانم ! ئەوەتە من لە ڕووی زانستی مۆسیقاوە ، شارەزای
دەنگی زیرەک نیم ، هه رهێندەیە دەزانم دەنگی خۆشە و لە ززەت لە
دەنگی وەردەگرم ، خۆشیەک ڕووحی داگیرکردووم ، من لە نێو ئەم
کوردستانە پڕ لە گرفت و لەو هه موو کێشەو دردی سەریەی کە دیومە
تا پای مەرگ چووم !! ئەگەر دەنگی زیرەک نەبوا من ئێستا ئەم
هاوڵاتیە ئاساییە نەدەبووم کە هه م .بۆیە من هه رتەنیا زیرەکم
خۆش ناوێ ، بەشێکی ژیانم لە سایەی زیرەکە. هه ربۆیە هه ر پێدا هه
ڵگوتنێکی کە بە زیرەکم دا هه ڵگوتووە ، ڕای تەواو بێ چەندو چوونی
خۆمە پاش دەیان ساڵ گوێگرتن لە زیرەک و خوێندنەوەی ژیانی. ئەوە ش
کە بە لێکۆڵینەوە بەرگریم لە زیرەک کردووەو سەڵماندوومە کە –
ساواک – زیرەکی ژەهر خواردوو کردووە ، بەڵگەکانم لە نووسین و
قسەی خەلکی نزیک لە زیرەک بیستووەو خوێندووتەوە . تا ئێستا بڕوای

تەواوم بە لێکۆڵینەوەکەی خۆم هە یە . ئەگەر ڕۆژێ مامۆستا برایم و
هەر لێکۆڵەرێکی تر بە بەڵگەوە بە زانستییەوە سەلماندیان کە
پێچەوانەکەی ڕاستەومن هە ڵەم و ڕووی ڕەشی ساواکیان سپی کردەوە !!
ئەوا بەو و پێیەوە ڕاستگۆیی و ئاشکراوە بەدەنگ و نووسین من دوای
لێبووردن لە حکومەتی شاهە نشاهی و دەزگای ساواک و خوێندەوارەکانم
و ئەو بەڕێزانەش دەکەم و ئامادەم سزاو جەزای خۆم وەرگرم .
بەشی دووەمی ناونیشانی نووسینەکەی مامۆستا برایمی فەرشە
نووسیویەتی : بریا ئەوە …قینتان لە کەس هە ڵنەدەگرت !برای بەڕێز
ئەوە لە کوێندەرت خوێندووتەوەو بیستووە و بینیوە کەمن وام قین لە
کەسان هە ڵگرتبێت !! و بەو قین هە ڵگرتنە کارێکی وام کردبێ ، کە
ئەستا بەڕێزتان نزای ئەوە بخوازن کەمن ئەو قین هە ڵگرتنەم
نەکردبا ! ! تکایە نموونەیەکم بۆ بهێنەوە کە بۆ- بریا – یەکەتان
بشێ !؟ مامۆستای بەڕێز جەنابت زۆر باس لە لێکۆڵینەوەی زانستی
دەکەیت ، ئەوە پاش چ لێکۆڵینەوەیەکی زانستی و بەڵگەدار ئەوە لە
ئانجامـــدا گەیشتنە ئەوەی کە ئەمە – قیـــن – لە کەســـان!!هە
ڵدەگرین..قین هە لگرتنێک وا لە جەنابت بکات ، نزا بکەی و بریا
بخوازی کە من وام نە کردبا !؟ مامۆستا برایمی فەرشی بەڕێز..ئەوەی
ڕاستی بێت من وەختێ ئەوەم نیە تاقم لەو کەسانەش ببێتەوە ، کە
پێویستە ڕقم لێیان ببێتەوە ! من هێندەی کاتم هە یە دڵ و دەروونی
خۆم بە خۆشەویستی خۆشەویستانە وە خەریک دەکەم و ڕێگە نادەم ڕق دڵ
و دەروونم داگیر بکات . هە تا بە ئەوانەش کە هە وڵی بە کوشت
دانیان دام و بەردەوامیش هە وڵدەدەن !! نایانکەم بە با بەتی ڕق
هە ڵگرتن، هێندە هە یە بەدڵ هیوا دەخوازم ببنەوە بە مرۆڤ .

هە ولێر-٨ /٢٠١٩

....

تێبینی : بەڕێزان ..ئەگەرچی نووسینەکەی مامۆستا برایمی فەرشی ،
نووسەرێکی کورتە ! بەڵام؛ تەواوی نووسینەکە پرسیاری گومانئامێزو
سووک سەیرکردنی کاری ئەمەوبە نازانستییی و نا ئاکادیمی لە قەڵەمدان
و بەرگومان خستنە !! هە ربۆیە ناچاربووم بەشێک لە پرسیارەکان
وەڵام بدەمەوە . هە موو لایەکیش ئەوە دەزانن کە زۆرجار وەڵام لە
پرسیار دریژترە،

دەنگی خۆمان بۆ پشتیوانی لە دوو زیندانی سیاسی هەشمەند عەلیپور و محەمەد وستا قادر دەرببڕین!

خەڵکی ئازادیخواز و یەکسانیخواز لە سەراسەری جیهان، پێویستە هەموومان پشتیوانی خۆمان بۆ دو چالاکوانی سیاسی هەشمەند عەلیپور و محەمەد وستا قادر دەرببڕین وە هەروەها گوشار بۆ سەر کۆماری ئیسلامی بهێنرێت کە هەر چی زووتر ئەو دو زیندانی سیاسیە ئازاد بکرێن.

هەروەها داوا لە کاربەدەستانی هەرێمی کوردستانی عێراق دەکەین کە نابێ بەرامبەر بەو هەموو ناعەداڵەتیە و پێشلکردنی مافی تاکەسی ئەو دوو زیندانییە بێ دەنگ بن وە ئەوانیش هەمو حەولو توانای خۆیان بۆ ئازادکردن و پاراستنی گیانی هەشمەند و محەمەد بەکار بهێنن.

هەشمەند عەلیپور وەک چالاکوانێکی سیاسی و شۆڕشگێڕ بەماوەی چوار سال لە هەرێمی کوردستان چالاکیی سیاسی و شەڕی دژی داعشی تیرۆریستی کرد کە هەزاران مرۆڤی بێ تاوانیان لە سوریا و عێراق قەتڵوعام کرد، چەندین جار ئەو گروپە تیرۆریستییەی داعشیان لەناوچەکانی دۆز خورماتوو و مەخموور، پردێ و چەندین شوێنی تر تێکشکاند کە بەو هۆیەوە چەن جار بریندار بوو.

ئێمە داوا لە هەموو خەڵکی ئازادیخوازو شریف دەکەین بە هەر شێوەیەک دەتوانن پشتگیری خۆتان لەو دوو زیندانیە سیاسیە ڕوو بە هەموو ڕێکخراو و ناوندە جیهانەکان و مافی مرۆڤ ڕابگەیەنن و مەهێڵن گیانی دوو ئازیزی تر لە ژێر ئەشکەنجە ی وەحشیانەی رژێمی کۆماری ئیسلامیدا لە دەست بچێت!

هەشمەند و محەمەد لەئیستادا بە تاوانی دژایەتی کردنی کۆماری ئیسلامی و چالاکی سیاسی لە زیندانی شاری سنەدا بەسەر ئەبەن وە لە وەزعیەتیکی دژوار و مەترسیداردان، هەروەها بنەماڵە کانیان لە ناراحەتی و ناخۆشیەکی دژوار وە چاوەڕوانی گەڕانەوەی ڕۆڵەکانیان نن.

هوومان یەک دەنگ بین بۆ پاراستنی گیانی دوو چالاکوانی سیاسی وە داوای ئازادکردنیان بکەین!

کەمپەینی نەجاتی هەشمەند عەلیپور
دووشەممە ٢٦ ئاگەستی ٢٠١٩